N°. 2. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 3 Januarij.

F R A N K R IJ K.

PARIJS, den 30sten December.

Het *Journal des Débats*, vermeldt dat de president van den raad en de minister van binnenlandsche zaken uitgenoodigd zijn geworden, om zich in den boezem der commissie voor het adres van de kamer der afgevaardigden te vereenigen. Na de ministers gehoord te hebben zou de commissie haren rapporteur benoemen en het ontwerp waarschijnlijk woensdag in de kamer gelezen worden.

Omtrent de debatten onder de leden der commissie over de onderscheidene zinsneden van het adres, zegt het gemeld blad het volgende te hebben vernomen: De president *Dupin* had alleen het woord gevoerd bij de zinsnede over den doop van den graaf *van Parijs*, om zich tegen de onverdraagzaamheid en den vijandelijken geest der hooge fransche geestelijkheid te verheffen. De heeren *Thiers* en *Guizot* hadden veel gematigdheid betoond in hunne aanmerkingen op de daden van het bestuur. De heer *Passy* was heviger in zijne aanvallen geweest. De heer *Duvergier de Hauranne* had op nieuw uitgewijd over het stelsel van omkooping door het ministerie in het werk gesteld; de heer *Debelleyme* eindelijk had het ministerie verdedigd. De vijandige geest der commissie, zegt het *Journal des Débats* verder, was te voorzien bij de benoeming van derzelver leden. Wat er intusschen ook bij de discussie in de kamer der gedeputeerden gebeurde, het was zeker, dat de afgeloopene week veel goeds voor het ministerie had aangebragt. De voormalige meerderheid had zich ten deele weder gevormd; meer dan 200 leden behoorden tot de vereeniging *Jacqueminot*; terwijl door de debatten in de kamer, waar de heer *Molé* alle aanvallen der oppositie beantwoord en afgewezen had, het ministerie, dat voor acht dagen ernstig geschokt werd, wederom meerdere vastheid had bekomen.

In het artikel door het *Journal des Débats* heden, over de zaken geplaatst, wil men opmerken, dat dit blad, terwijl het de tegenwoordige ministers nog verdedigt, er reeds op bedacht is, om, zoo het ministerie vallen mogt, en door een onder de heeren *Thiers* en *Guizot* vervangen werd, zich den weg tot verzoening met die staatslieden te banen, en hen daarom nu met verschooning behandelt, ten einde later met te meer gemak het blad der ministers te blijven.

— De hertog *van Orleans* heeft een bezoek bij den maarschalk *Soult* afgelegd, die thans weder geheel in gunst op de Tuilerien zoude zijn.

— Men verzekert, dat de Spaansche gezant dezer dagen verscheidene bijeenkomsten met den heer *Thiers* gehad heeft, die altijd nog gezind zoude zijn, om den een of anderen krachtigen maatregel voor de bevrediging van het schiereiland in het werk te stellen; de heer *Guizot* zou ten deze de gevoelens van den heer *Thiers* omhelzen. Aan deze geruchten schrijft men toe, dat de houders der Spaansche fondsen weder eenigen moed hebben opgevat.

— De hertog *van Nemours* is den 23sten December te Pisa aangekomen. De gezondheidstoestand der prinses *Maria* schijnt steeds vooruit te gaan.

— Den 26sten dezer zijn de schepen, die het garnizoen van Ancona hebben afgehaald, te Toulon aangekomen.

— Uit Madrid heeft men tijdingen tot den 23sten ontvangen. De gezant te Lissabon, *Perez de Castro*, die onlangs tot minister werd benoemd, had nog geen antwoord gezonden. (Over Engeland heeft men reeds vernomen, dat hij voor de benoeming bedankt heeft.) Het ministerie was daardoor altijd nog op een' onzekeren voet.

In Arragon en Valencia werd het stelsel van weerwraak op eene schrikbarende wijs uitgeoefend; te vergeefs had de engelsche kommissaris in het hoofdkwartier van *van Halen* verlangen daartegen gedaan.

De zittingen der cortes leverden niet veel van belang op. In die van den 21sten had de heer *Martinez de la Rosa* de ministers over den toestand van Valencia en de straffeloosheid der benden aldaar onderhouden. De generaal *Alaix* had verzekerd, dat het gouvernement op middelen bedacht was, om de orde er te herstellen. In de cortes is ook beraadslaagd over den staat van beleg der provincien; de gematigde partij, met den heer *Martinez de la Rosa* aan het hoofd, wilde dat die staat nog gehandhaafd bleef, terwijl daarentegen de heer *Arguelles* en de lieden van zijnen aanhang denzelven overal willen doen ophouden.

Het proces der generaals *Narvaez* en *Cordova* was nog niet begonnen. De eerste bevond zich te San Lunardi Barremeda, de andere hield zich schuil, afwachtende den loop, dien de zaken nemen. Beide generaals vonden in de cortes een zeker getal leden, die hun waren toegedaan, en hen zouden beschermen tegen de eischen van *Espartero*, die het hoofd van de beide generaals had gevraagd. Ook vonden zij een beschermer in den britschen gezant, den heer *Villiers*, die ook, bij eene krachtige nota, de achterstallige soldij voor het britsch legioen en eene zekere toegeeflijkheid voor de expeditie van *Munagorri* gevorderd had.

— Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

Van den 31*sten*.

Het antwoord, door den koning op het adres van de kamer der pairs gegeven, is geweest van den volgenden inhoud:

» Mijne heeren de Pairs, ik ben zeer getroffen over de gelukwenschen die gij mij aanbiedt, wegens de geboorte van mijnen kleinzoon, en dit nieuw bewijs van uwe gevoelens voor mijne familie en voor mij, is dierbaar voor mijn hart.

» Met levendige tevredenheid ontvang ik de verzekering van die voortdurende ondersteuning welke de kamer der pairs aan mijn gouvernement heeft gegeven, als ook van de medewerking, welke zij hetzelve met zooveel volharding en moed heeft verleend. Deze verzekering is tevens eene zoete belooning voor mijnen arbeid en een waarborg van de duurzaamheid dier vereeniging van de hoofdmagten in den staat, welke de beste en hechtste waarborg uitmaakt voor de bevestiging onzer constitutionele instellingen, gelijk voor de rust en den voorspoed van Frankrijk."

— Het *Journal des Débats* geeft heden verslag van de discussie der ministers in den boezem van de commissie voor het adres van antwoord der kamer van afgevaardigden. De voornaamste debatten hadden over de buitenlandsche zaken geloopen. Men had explicatien gevraagd over de belgische zaak, vooral had men zich sterk over de zaak van Ancona uitgelaten en met aandrang de mededeeling van diplomatieke stukken verlangd. De heer *Molé* had zijne talrijke tegenstanders met beradenheid beantwoord. De levendige en menigvuldige aanvallen tegen de staatkunde van het gouvernement waren steeds binnen de palen der welvoegelijkheid gebleven. Nadat de discussie eenige uren geduurd had, werden de verdere debatten tot in de openbare zitting der kamer uitgesteld. Thans moeten de onderscheidene gevoelens van de leden der commissie nog tot één geheel gebragt worden in de redactie van het ontwerp. Waarschijnlijk zal de heer *Etienne*, de steller van het adres van 1834, daarmede belast worden, als het best geschikt voor deze moeijelijke taak, en om in den geest van het adres harde woorden onder een' dubbelzinnigen vorm te brengen.

— De afgevaardigden zijn heden vergaderd geweest, om de groote deputatie te benoemen, die den koning met den dag van morgen zal geluk wenschen.

— Van de zijde der oppositie wordt tegengesproken, dat de vereeniging *Jacqueminot* over de 200 leden zou tellen. Het eerst getal van 157 leden had slechts door eenige sedert in de hoofdstad gekomene ministeriele aanhangers kunnen versterkt worden. Van den anderen kant, spreekt men van een aantal van slechts vijftien leden, die onzijdig willen blijven, noch tot het ministerie, noch tot de coalitie of eene der partijen willen behooren.

— De maarschalk *Soult* is gisteren avond ten elf uren nog op de Tuilerien ontvangen. Zoo men wil, heeft de koning hem de waardigheid van groot-kanselier van het legioen van eer aangeboden.

— Verscheiden parijsche bladen spraken voor een paar dagen van een vrij groot getal ongewapende militairen, die Valenciennes waren doorgetrokken, zich naar de belgische grenzen rigtende. Een der bladen uit de noordelijke departementen, *l'Industriel de la Champagne*, bespreekt die geruchten en zegt, dat de bedoelde soldaten waarvan er ook door Rheims getrokken waren, op Toulon worden gerigt, om er tot aanvulling van het leger in Afrika, naar Algiers te worden overgevoerd.

— Volgens een gerucht zou de oorlogsminister generaal Bernard

naar de londensche ambassade staan, in geval het tegenwoordig ministerie genoodzaakt is af te treden.

— Voor het hof van assises van het Seine-departement wordt thans een proces gevoerd van den voormaligen prefect van policie *Gisquet* tegen het dagblad *le Messager*, hetwelk voor het oogenblik de belangstelling te Parijs bijzonder trekt.

Van het ministerie van marine is bevel gezonden aan de geschutgieterij van *Nevers*, om een 60tal stukken van 30 en 6 van 80 pond te doen gieten voor rekening van den koning van Napels.

— Ter beurze was heden (31 December) 5 pCt. 109,75; 3 pCt. 78,60; Nap. r. 98,90; Sp. Ardoins 17⅛; Rom. L. 99¼.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 2den Januarij.

Gisteren avond is alhier aangekomen, en in het *Hotel de Flandres* afgestapt, Zijne Hoogheid *Nawab Akbaloodowlah Bahadoor*, Prins van Oude in Indostan, met gevolg. Heden morgen is Z. H. naar Rotterdam vertrokken.

— De *Staats-Courant* houdt heden de wetten tot vaststelling van de begrooting en de middelen tot dekking van de uitgaven over 1839.

— Voor dat de werkzaamheden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn geschorst, is in derzelver afdeelingen onderzocht geworden het ontwerp van wet betrekkelijk de droogmaking van het Haarlemmermeer.

Verschillend was het oordeel der leden over het wenschelijke en noodzakelijke dier droogmaking. Sommige hielden zich stellig overtuigd, dat deze droogmaking, in hunne oogen hoogst nuttig, ook zonder eenig gevaar voor de naast omliggende lage landen geschieden kon. Andere waren van de dringende noodzakelijkheid minder overtuigd. Terwijl weder anderen nog altoos de uitvoerbaarheid, zonder het in gevaar brengen van veler belangen, en het benadeelen van de binnenlandsche scheepvaart, ten hoogste betwijfelden.

Een der eerstbedoelde leden bragt in het midden, dat het plan der droogmaking ook noodwendig leiden moest, tot de verbetering van de uitwatering op den IJssel, en dat ook hierin een waarborg gelegen was tegen de gevaren, door vele ingezetenen van Rijnland gevreesd. De groote meerderheid eener afdeeling beschouwde de droogmaking als zeer noodzakelijk, het gevaar dreigend en steeds oenemend, en wel niet alleen aan de Amsterdamsche, maar ook aan de Zuid-Hollandsche zijde, als onder anderen aan de kanten van Alkemade, Woubrugge, Rijnsaterwoude en Leimuiden, waar minder beschermende werken zijn. Daarentegen waren anderen nog niet zoo geheel overtuigd van het dringende van het gevaar; zij meenden, dat men al te zeer hecht aan het onderloopen, voor twee jaren, van den Slooterpolder, en waren van oordeel, dat het genoegzaam zoude zijn de waterweringen goed af te werken en te onderhouden en het plan van 1767 voort te zetten. Ten einde zich van de noodzakelijkheid der te ondernemen werken te overtuigen, heeft men verlangd, dat alle rapporten te dezer zake uitgebragt, mitsgaders de peilingen, het onderzoek naar de gesteldheid der gronden, de gemaakte kaarten en de daarop berustende geprojecteerde werken, met de raming van kosten, aan de Staten-Generaal worden medegedeeld. Men heeft voorts gevraagd, of de toestand van het Meer in de laatste jaren zoo zeer is verergerd, en thans als zoo gevaarlijk moest worden beschouwd, dat de bedijking en het droogmalen van hetzelve in deze tijdsomstandigheid gebiedend moet worden ondernomen? Het antwoord, vroeger gegeven, is aan deze leden onvoldoende toegeschenen. Zonder het bestaan eener gebiedende noodzakelijkheid, zouden zij raadzamer achten het tijdstip af te wachten, op hetwelk de benoodigde gelden, tegen lagere renten, dan 5 pCt., zullen kunnen verkregen worden.

Ook omtrent het tijdige van het voorstel, liepen de gevoelens zeer uiteen. Sommige leden, hoewel niet ongenegen, om tot de belangrijke bedijking van het Meer over te gaan, vonden echter de keus van het oogenblik niet gelukkig, met betrekking tot de thans nog bestaande onzekerheid van het bedrag onzer nationale schuld, in verband met de geldleening, die nu na de aanneming der wet op de buitengewone uitgaven in het tegenwoordig jaar zal worden geopend, en welke de verkrijging van gereede penningen meer bezwaarlijk zal maken. Men beschouwde het oogenblik ongeschikt, om een werk van zulk eenen omvang en zulke groote kosten aan te vangen; terwijl er, ten gevolge van onze buitenlandsche aangelegenheden, telkens de toevlugt tot negotiatien moet worden genomen, achtten deze leden het ongeraden, op nieuw eene schuld daar te stellen, die toch in effecte ten laste van het Rijk zoude bestaan. Men hield zich niet overtuigd, dat het gevaar thans zoo eminent was, dat wij, bij de bekrompenheid onzer gewone inkomsten en de uitgebreidheid onzer behoeften, zoo gemakkelijk over eene garantie moeten heen stappen, welke spoedig, op eene rentebetaling van vier tonnen gouds konde uitloopen.

Vrij algemeen stemde men daarin overeen, dat de bijdragen der districten, polders, gemeenten en steden, bij de ondernemingen een onmiddellijk belang hebbende, eerst op eenen vasten voet moet zijn geregeld, alvorens de garantie van 's Rijks wege voor de geldleening behoort te worden toegestaan. Men meende, dat deze bijdragen in billijke verhouding behooren te staan met de drie millioenen guldens, welke men in een tijdsverloop van 70 jaren heeft moeten aanwenden, om de verdere verwoestingen van het Haarlemmermeer voor te komen, en met de som van omtrent ƒ 30,000, welke jaarlijks door het hoogheemraadschap van Rijnland besteed wordt, om de oevers van gemeld meer te beveiligen, alles ten einde met gezamenlijke krachten tot het groote doel mede te werken, en hierdoor tevens voor de geldleening grooter vertrouwen in te boezemen.

Men achtte het zeer bedenkelijk, dat het plan van zoodanige onderneming van meer direct provinciaal en lokaal belang, onmiddelijk van de regering zal uitgaan, en de kosten geheel onvoorwaardelijk, van wege den staat, zullen gegarandeerd worden. Men oordeelde toch, dat aan dit ontwerp tot principe moest leggen, of de noodzakelijkheid, om, in het belang der naburige landen, de uitbreiding en de verwoestingen van het Meer tegen te gaan, of het verlangen, om eene groote uitgestrektheid gronds, nu door het water overdekt, voor de kultuur dienstig te maken; en merkte aan, dat, bij het erkennen van het eerstgenoemde principe, men niet uit het oog moest verliezen, dat aldus een precedent wierd daargesteld, waarvan de gevolgen onberekenbaar waren, daar toch, in vervolg van tijd, vele andere provinciale of lokale belangen, door deze of gene omstandigheden bedreigd of in gevaar gebragt, zich tot de Regering zouden wenden, en gelijke ondersteuning, garantie en medehulp van den staat, met schijnbaarder regt, zouden inroepen, dan nu hier zoude worden toegezegd aan eene onderneming, waarvan het nut en voordeel, slechts bij consequentie algemeen kan genoemd worden.

Wat de wijze van bedijking en droogmaking betreft, heeft men met genoegen opgemerkt, dat bijzondere werken, door eenige leden bij de beraadslaging van het vorige jaar over dit onderwerp gegeven, niet zonder gevolg waren gebleven, doch wenschte men gaarne ingelicht te worden, of er ook veranderingen en wijzigingen in het vroegere plan waren gemaakt, bijzonder met betrekking tot het Spieringmeer, hetwelk, volgens het plan van het vorige jaar, van de indijking zoude zijn uitgesloten, en hetwelk men echter daarin zoude wenschen begrepen te zien, tenzij overwegende redenen daartegen als nog bij de Regering mogten bestaan. In eene der afdeelingen is gevraagd, of het tegenwoordig plan van bedijking en droogmaking dezelfde uitgestrektheid heeft als dat, waarvan in de vorige zitting questie geweest is? Zoo neen, welk gedeelte van den waterplas men nu voornemens is te bedijken en droog te maken; of er genoegzame zekerheid bestaat, dat, bij eene verkleining van den boezem van Rijnland, volgens het vroeger plan, het winterwater op een convenabel peil zal te houden zijn? Zoo ja, op welke kosten dit jaarlijks zal kunnen te staan komen? Hoeveel bunderen lands men tot de kultuur denkt dienstig te zullen maken; of er geene vrees bestaat, dat nog eenig gedeelte der drooggemaakte gronden, door vroegere eigenaren, zal kunnen worden verevindiceerd, en of het buiten kijf is, dat alle de droogkomende bunders als vrij goed zullen kunnen verkocht en geleverd worden? Of de gronden op verschillende plaatsen zijn geboord geworden, en welke resultaten dit heeft opgeleverd? Welke berekening omtrent de eventuele waarde der bovenkomende gronden gemaakt is; enz.

Algemeen wenschte men te weten, binnen welk tijdsbestek de Regering meende, dat het werk zou kunnen voltooid zijn; met leedwezen herinnerde men zich, dat de droogmaking van den Zuidplas reeds in 1830 geheel had behooren voltooid te zijn, en dat dezelve op dezen oogenblik nog niet was afgeloopen. Men vraagde, wie toch eigenlijk, volgens het wets-ontwerp, als de debiteur zoude moeten beschouwd worden, daar dit niet was vermeld en men alleen van het Rijk als waarborg vindt gewag gemaakt.

Men meende, dat deze schuld steeds afgezonderd zoude moeten behooren te blijven van de andere schulden van den staat, en aan een afzonderlijk beheer onderworpen.

Door eenige leden is het verlangen te kennen gegeven, dat, ten einde doellooze en bezwarende renten voor te komen, vermits het geheele kapitaal van acht millioen niet in een jaar kon worden gebruikt, telken jare slechts zoo vele schuldbrieven wierden uitgegeven, als, aan de vordering van en benoodigde uitgaven voor dit werk evenredig zoude worden bevonden. In eene der afdeelingen zeide men, dat de aanmerkingen, welke vroeger, bij de deliberatien in de kamer omtrent overproductie op andere objecten is gemaakt, nu ten opzigte van geldleeningen wel eenigzins van applicatie zoude worden, daar wij al te gemakkelijk ondernemingen, om den last onzer tegenwoordige bezwaren op den nakomeling over te brengen.

In eene der afdeelingen verklaarde men, dat wanneer de bedoelde droogmaking aan deze of gene associatie of belanghebbend collegie, onder oppertoevoorzigt, doch zonder directe handeling der Regering konde worden overgelaten, men genegen zoude zijn, de onderneming te begunstigen door eene bepaalde en gematigde toelage uit 's lands kas, naar gelang der vordering van het werk, bij termijnen te verstrekken.

Eindelijk is door eenige leden opgemerkt, dat nu het derde onderwerp, waarvan bij het wetsontwerp in de laatste zitting behandeld, mede questie was, de verbetering van eenige werken van openbaar nut, geheel scheen op den achtergrond te geraken. Zij gaven hun leedwezen te kennen, dat eene verbetering,

voor welke slechts een millioen guldens was noodzakelijk geacht, had moeten plaats maken voor dit onderwerp, waarin de schatkist voor vele millioenen meer zoude bezwaard worden.

— Bij besluit van den 13 dezer heeft Z. M. den heer Mr. *Louis graaf van Heiden Reinestein*, benoemd tot Hoogstdeszelfs kamerheer in buitengewone dienst.

— Naar men verneemt is Z. Exc. de staatsraad-gouverneur van Zuid-Holland, baron *van der Duyn van Maasdam*, op nieuw belast met de vervulling van eene tweede eervolle reis naar het Wurtembergsche hof, welke in verband staat met het aanstaande huwelijk van Z. K. H. den Erfprins *van Oranje*.

— Bij twee leerlingen van den onlangs overleden zeeschilder, *J. C. Schotel*, is het denkbeeld gerezen, om ter eer en gedachtenis van dien beroemden kunstenaar, te Dordrecht een gedenkteeken op te rigten; waartoe zich bereids eenige kunstminnende vereerders van den verdienstelijken man hebben vereenigd, en waartoe weldra een ieder zal uitgenoodigd worden, het zijne bij te dragen.

— Gedurende het jaar 1838 zijn te Amsterdam uit zee aangekomen 2067 schepen, waaronder 73 uit Oost-Indië, zijnde 120 meer dan in 1837, toen er 1947 aankwamen. — In 1838 werden te Amsterdam en Rotterdam ingevoerd 625,346 balen Java en Sumatra-koffij, zijnde 41,748 balen meer dan in 1837.

— Naar men verneemt zal eerstdaags bij den boekhandelaar *Visser en Zoon* te 's Hage, een uitvoerig verhaal worden uitgegeven van de jongste expeditie naar de kust van Guinea, beschreven door den kapitein-luitenant *Tengbergen*, die als kommandant van Zr. Ms. korvet *Amphitrite* den togt heeft medegemaakt.

— De maatschappij van toonkunst te 's Hage is, naar men verneemt, binnen kort voornemens een groot huishoudelijk muzijkfeest te geven.

— Wij achten het niet zonder belang het volgende berigt, in het *Journal de la Haye* geplaatst, aan onze lezers mede te deelen:

« In de Utrechtsche Courant leest men, dat men er huis aan huis te koop aanbiedt atlassen, die te Parijs vervaardigd zijn. De kaarten van de Nederlanden, in dezen atlas voorkomende, zijn onnaauwkeurig en de namen daarvan zijn verminkt of veranderd. Op de kaart van Utrecht vindt men onder anderen *Banschoten*, in plaats van *Bunschoten*; *Voudenberg*, voor *Woudenberg*; *de Wuurst* voor *de Vuurst*, enz. Op eene en dezelfde kaart vindt men de namen en aanwijzingen in verschillende talen, zoo als die *Ems*, *province Groningue*, *Royaume de Hanovre*, *de Mond van de Eems*, enz. De in Nederland vervaardigde kaarten verdienen verre de voorkeur boven de gebrekkige kaarten van de Atlassen uit Parijs. Men zou de lijst der onnaauwkeurigheden, en omissiën, die zich in den atlas, waarvan de Utrechtsche Courant spreekt, opdoen, kunnen vermeerderen, want wij hebben het werk onder de oogen gehad en er eene menigte dwalingen, de eene al grooter dan de andere, in opgemerkt. Maar om ons tot een enkel hoofdpunt te bepalen, zullen wij slechts zeggen dat wij op de atlas der Nederlanden, die te Parijs vervaardigd is, en door vreemdelingen alhier rondgevent wordt, te vergeefs de aanzienlijke eilanden Vlieland en Terschelling zoeken. *Ab uno disce omnes*. (Dit eene zal het geheel doen kennen)."

— De Javasche Couranten tot den 12den September behelzen het volgende omtrent eene te Amboina geheerscht hebbende ziekte:

» De sterfte te Amboina, in de buitenwijken en doessons, tot ultimo Julij, is aanmerkelijk, bedragende, op eene bevolking van omtrent 11,700 zielen, ongeveer 2,400, waaronder 253 Europeanen of afstammelingen daarvan en 761 Ambonsche christen burgers, in de stad woonachtig. Sedert de laatste maanden was echter de ziekte aan het afnemen en de aard daarvan minder hevig. Thans mogen wij het genoegen hebben mede te deelen, dat de jongste berigten van Amboina, loopende tot den 9 Augustus jl., omtrent den staat der ziekte op nieuw gunstig luiden. Er waren nog wel velen, welke zich bij voortduring in eenen lijdenden toestand bevonden en slechts langzaam herstelden, doch de koortsen waren niet meer kwaadaardig en werden veelal door de natuur genezen of door gepaste middelen afgewend, zoodat als nu de ziekte, over het algemeen, als grootendeels geweken mogt worden beschouwd."

Voorts vindt men daarin weder eenige door Zijne Exc. den gouverneur-generaal gedane benoemingen.

In de zitting van den belgischen Senaat van 11. Zondag, heeft de heer *Dumon Dumortier* verlangd, dat de minister van buitenlandsche zaken in de kamer ontboden werd, om inlichtingen te geven over hetgeen door den heer *Molé* in de fransche kamer der pairs bij de discussie van het adres gezegd was, dat er namelijk tot op de opening der belgische kamers volstrekt geen vertogen door belgie opzigtelijk de kwestie van het grondgebied gedaan waren. De heer *Dumon Dumortier* liet zich daarover als volgt uit:

» In deze discussie (die van het adres) zijn door den graaf *Molé* vrij vreemde daadzaken aangevoerd; deszelfs gezegden hebben ongerustheid, ik zou zelfs zeggen schrik in de gemoederen verbreid. Het zou daaruit, mijne heeren, schijnen, dat Belgie ter gepaster tijd geen vertogen heeft gedaan opzigtelijk al de punten die voor herziening vatbaar waren; dat de 24 artikelen tot grondslag der onderhandelingen genomen waren, met uitzondering slechts voor wat de schuld betreft. Wij hebben geloofd en ik geloof nog, dat de herziening van de bepalingen van het grondgebied, van het oogenblik af dat de onderhandelingen hervat werden, het hoofdvoorwerp der pogingen van het gouvernement moest uitmaken. De aangevoerde verzekeringen zijn van gewigt, mijne heeren; ik ben er verre af van aan derzelver naauwkeurigheid te gelooven; daarom vooral heb ik verlangd, dat de minister van buitenlandsche zaken uitgenoodigd werd om ons eenige inlichtingen te geven, hetwelk hij voor zich even zeer verlangen moet."

Blijkbaar gevoelde de heer *de Theux* zich verlegen om op deze vragen te antwoorden. Het deed hem leed, zeide hij, dat hij zich niet volledig over de onderhandelingen kon verklaren, want dan hield hij zich verzekerd, dat de kamer de handelingen van het gouvernement zou goedkeuren. Men had de belgische agenten in last gegeven, om niets te erkennen wat voor Belgie nadeelig was en men had als beginsel aangenomen, een nieuw traktaat, waarvan de grondslag de overeenkomst van 21 Mei moest zijn. De onderhandelingen, die eerst, even als te voren, door de conferentie, officieel schenen te moeten behandeld worden, waren langzamerhand in enkel mondelinge onderhandelingen ontaard. Aan den eenen kant had men de vooringenomenheid tegen de vorderingen opzigtelijk het grondgebied moeten wegnemen, aan den anderen kant tegen de schuldverdeeling pleiten. Men had gemeend in de eerste plaats op vermindering van schuld te moeten aanhouden; in dit opzigt had de onderhandeling vrucht gedragen. Wat de bepaling van het grondgebied betrof, men had, zoodra men kennis bekomen had van de ratificatie door Koning *Willem*, de meest bepaalde instructien gegeven, die alle strekten om de mogendheden gunstig voor 's lands wenschen te stemmen. » Ik kom dus vervolgde de heer *de Theux* aan hetgeen betrekking heeft tot de mij gedane interpellatie. De heer *Molé* schijnt mij toe blijkbaar op het oog gehad te hebben de officiele onderhandelingen die in den boezem der Londensche conferentie behandeld zijn, en, zich hiertoe bepalende, dan geldt het hier slechts eene woorden-kwestie. Er hebben werkelijk officiele onderhandelingen, in den zin dien men daaraan hecht, plaats gehad, doch over geen ander punt van het traktaat, dan over dat van de schuld. Hetgeen op de kwestie van het grondgebied betrekking heeft, was er op de dagteekening, die door den heer *Molé* werd aangehaald, *nog niet behandeld* geworden, omdat wij gemeend hebben, dat de belangen van het land vooraf vorderden hetgeen op de schuld betrekking had te regelen."

Zeer weinig waren de leden van den senaat met deze verklaring te vreden. De heer *de Renesse* merkte aan, dat dus, blijkens de woorden van den minister, de kwestie van het grondgebied, door niemand, zelfs niet door Belgie was op het tapijt gebragt, tot op het oogenblik van de opening der kamers en de beweging in het land; hij beklaagde zich hoogelijk over de laauwheid der lieden van het bestuur, en van die der zwaar bezoldigde maar weinig ijverige gezanten. In denzelfden zin sprak nogmaals de heer *Dumon Dumortier*, terwijl de minister andermaal genoodzaakt was het woord te voeren, doch niet veel meer zeide dan hij reeds gedaan had, en waaruit, gelijk de heer *Duval de Beaulieu* vervolgens opmerkte, slechts dit bleek, dat de heer *Molé* in de kamer der pairs te Parijs waarheid gesproken had, toen hij verklaarde, dat Belgie tot op de opening der kamers, niet tegen de bepalingen van het grondgebied had gereclameerd; terwijl de gezegde graaf voorts meende, dat, wat de minister ook van het onderscheid tusschen verbale en officiele onderhandelingen gezegd had, in de staatkunde de verbale onderhandelingen gemeenzaam genoeg waren, om dezelve niet als niet gebeurd te kunnen aanmerken, en er evenmin ook van het bestaan dier laatste soort van notas iets stelligs bleek.

Behalve hetgeen de heer *de Theux* over de gevoerde onderhandelingen zeide, trok intusschen nog in het bijzonder de aandacht van de leden van den senaat, dat de minister sprak, als of, naar de meening van het belgisch bewind, de overeenkomst van 21 mei als de grondslag moest beschouwd worden, waarop, met verwerping van de 24 artikelen, over een nieuw traktaat moest onderhandeld worden. De heer *Dumon Dumortier* bij zijne interpellatien over de leden der conferentie als van arbiters sprekende, durfde de minister *de Theux* te antwoorden: dat het belgisch bewind het regt van arbitrage aan de conferentie nooit toegekend had; dat dat regt in alle geval, naar deszelfs meening, in 1831 was te niet gegaan. De gezegden van den minister deden den heer *Dumon Dumortier* daarna aanmerken: » dat hij er acte van nam, dat het bewind de arbitrage van de londensche conferentie afwees, en de 24 artikelen niet meer erkende. Het antwoord van den heer *De Theux* hierop was: » Ik heb gezegd dat de overeenkomst van 21 mei de grondslag moest zijn voor een nieuw traktaat, waarin alle bepalingen moesten gedebatteerd worden."

In de zitting van eergisteren (maandag) is het budget van finantien, alsmede het ontwerp voor het verbod van den invoer der granen, zonder eenige discussie van belang, aangenomen en heeft de senaat zich daarna onbepaald geadjourneerd.

— In den nacht van zaturdag op zondag is van Londen te Brussel een kabinets-koerier aangekomen, met depeches voor vorst *Leopold* en het bureau van de buitenlandsche zaken. Deze depeches zouden

veel spoed hebben vereischt en zeer gewigtig zijn. Ook is te Brussel een fransch genie-officier, aan het Bureau van oorlog te Parijs geplaatst, met depêches te Brussel aangekomen.

— Het wekt te Brussel eenige bevreemding, dat de wet, waarbij een voorschot aan de bank wordt verleend, schoon die door de beide kamers reeds voor eenige dagen werd aangenomen, nog niet publiek gemaakt is geworden.

— Een der belgische bladen, *l'Observateur*, vermeldt dat verscheidene leden van de kamer der vertegenwoordigers zich, voor een paar dagen, naar den minister van buitenlandsche zaken *de Theux* begeven hadden, om hem te onderhouden over de gesteldheid van de zaken op dit oogenblik. De minister had hun echter niet veel inlichtingen gegeven, maar zich bepaald tot het zeggen, dat de tijd nog niet gekomen was, om den loop te doen kennen, dien de onderhandelingen tot heden genomen hadden.

— Het blad der belgische ministers, *l'Indépendant*, weerspreekt het bij sommige andere bladen vermeld berigt, dat er tegenbevel, met betrekking den marsch der troepen naar het Luxemburgsche en Limburgsche, was gegeven; de reden, dat er geen bewegingen meer plaats hadden, lag daarin, dat de troepen de hun voorloopig ten verblijf aangewezene plaatsen bereikt hadden. Eveneens weerspreekt *l'Independant*, dat het terugontbod van de verlofgangers, die opgeroepen waren, ingetrokken was.

— Het getal schepen, die in het vorig jaar Antwerpen zijn binnengekomen, bedraagt 1538, houdende te zamen 257,048 tonnen; zijnde eene vermeerdering op 1837 van 112 vaartuigen en 32,018 tonnen. Het getal belgische schepen bedraagt 364, zijnde 11 meer dan het vorig jaar; dat der engelsche 227, zijnde 7 minder dan het vorig jaar; het getal der aangekomen Amerikaansche schepen is daarentegen van 42 tot 82 gestegen.

— De prins van *Oude* is eergisteren van Brussel naar Antwerpen vertrokken, om zich over Holland naar Londen te begeven, waar hij zijne regten op den troon, dien thans zijn jongere broeder in bezit heeft, wil doen gelden, en van de Oost-Indische kompagnie de betaling van een achterstallig pensioen vorderen.

— Gisteren (1 *januarij*) werden te Antwerpen de Ardoins tegen 16¼ a drie achtste verhandeld.

De Londensche berigten tot den 29sten ll. behelzen niet veel belangrijks. De wijze, waarop het ministeriele Avondblad de tijding uit een duitsch dagblad, wegens een huwelijk tusschen H. M. de koningin en Prins *Albert van Saksen-Coburg* mededeelt, schijnt aan te duiden, dat genoemd blad daaraan geen geloof hecht.

— Men heeft berigten uit Noord-Amerika, tot den 7den dezer: Er hadden te Harisburg, hoofdstad van Pensylvanie, den 4 en volgende dagen, ernstige ongeregeldheden plaats gehad. Het gebouw, waarin de wetgevende kamers bijeenkomen, was door het gepeupel bezet, en het leven van verscheidene vertegenwoordigers had groot gevaar geloopen. De kamers hadden zich niet kunnen vereenigen. Men schrijft deze berberten aan de radicalen toe, die op de bewindspartij verstoord waren, uit hoofde van eenige verkiezingen, die onlangs zijn voorgevallen. Er is uit Philadelphia eenige krijgsmagt naar het tooneel der volksbeweging gezonden.

— De admiraal *Maitland* is uit de Chinesche wateren naar de haven van Bocca gestevend, om van de Chinesche overheden genoegdoening of opheldering te erlangen, wegens eene beleediging, door dezelve aan de Britsche vlag aang daan.

— Ter Londensche beurs van den 28sten waren genoteerd: 3 pCt. gec. 94⅝; Ned. 2½ pCt. 55⅝; 5 pCt. 101; Sp. Ardoin 16¾; Portugal 20; Braz. 77½.

Volgens berigten uit Rome van den 18den december, was de grootvorst troonsopvolger van Rusland den 16den aldaar aangekomen. Eene groote menigte was hem te gemoet getrokken, op het uur dat hij verwacht werd, doch vernam kort daarop dat de vorst reeds langs eenen anderen weg, zonder eenig geleide, de stad bereikt had, en in het voor hem gereed gemaakte paleis van den vorst *Odescalchis* afgestapt was. Den 17den heeft de grootvorst een bezoek bij den Paus afgelegd.

— Uit Smyrna schrijft men, van den 8 dezer, dat den vorigen dag aldaar plotseling vijf personen door de pest waren aangetast.

— Er zijn zeer ongunstige tijdingen ontvangen, omtrent het Egyptische leger van 6000 man, hetwelk onder *Kurschid*-pacha tegen de Arabieren in de woestijnen van Kedsch opgetrokken is. Dat leger is door die Arabieren van alle zijden ingesloten, en men vreest dat geen man van hetzelve zal te regt komen. — In Alexandrië liep, volgens berigten van den 6 december uit die stad, het gerucht, dat *Mehemed*-pacha op zijne reis naar den Sennaar ernstig ziek was geworden.

UITDEELING VAN SPIJZE EN BRANDSTOFFEN,

Akkerstraat, bij de Kazerne.

De Commissie ter uitdeeling van SPIJZE en BRANDSTOFFEN, heeft het genoegen ter algemeener kennisse te brengen, dat zij zich door eene ruime deelneming in staat vindt, op MAANDAG den ZEVENDEN JANUARIJ eerstkomende, met hare UITDEELINGEN van *SOEP, BROOD* en *TURF*, zelfs tot een *grooter getal porten* dan in het vorig jaar, een begin te maken. De bewijzen van toelating zullen in de eerstvolgende dagen aan de inschrijvers worden uitgereikt, en zijn inmiddels ook voor anderen, tegen den prijs van VIER GULDEN, het TWAALFTAL, bij de Boekhandelaars *F. P. STERK* en *BROESE* & COMP. te bekomen.

Dankbaarlijk voor zoo veel welwillende medewerking haren dank betuigende, acht de Commissie zich in het belang harer instelling verpligt, de aandacht der deelnemers daarop te vestigen, dat deze des te zekerder aan het doel zal beantwoorden, wanneer de kaartjes afzonderlijk, naarmate dat de dag der uitdeeling, waartoe dezelve regt geven, nadert, worden uitgegeven.

BREDA, 29 December 1838.

Namens de Commissie,
LOKE, *Secret.*

176ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

1ste Trekking: N°. 29312, een premie van *ƒ* 1000; N°. 15826, een prijs van *ƒ* 1000; N°. 7732, *ƒ* 2500.

2de — N°. 24834, een prijs van *ƒ* 1000; N°. 16263, *ƒ* 1000; N°. 13522, *ƒ* 1000; N°. 22844, *ƒ* 4000.

*** Het KANTOOR der DIRECTE BELASTINGEN is met primo Januarij, 1839 verplaatst in het Huis in de Ginnekenstraat, Wijk B., N°. 55.

*** Bij het Korps TROMPETTERS MUZIJKANTEN, der Afdeeling Kurassiers N°. 9, wordt verlangd een SOLO-TROMPET en twee WALDHOORNISTEN, diegenen welke hiertoe inclineren, gelieven zich in persoon te vervoegen bij den Chef van gemelde Afdeeling te *Amsterdam*.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

EERSTE RESSORT.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.

PROVINCIE NOORD-BRABAND. AGENTSCHAP BREDA.

VERKOOPING VAN

MASTEN BOOMEN,
SPARREN, DUNZEL EN BRANDHOUT,

in het Mastbosch onder 's Princenhage en Ginneken.

De Agent van het Domein te *Breda*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal, op Maandag den 7. Januarij 1839, 's morgens om negen ure, ten Huize en Herberge van PIETER DIELEMANS, in de *Bloemkool*, te *'s Princenhage*, en ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, publiek

VERKOOPEN:

15 Kavelen MASTEN BOOMEN, staande nevens de Dreef na *Meersel*, te *Galder*, onder *Ginneken*.

4 dito Dorre en Omgewaaide BOOMEN en MUTZAARD, liggende bij het Plantadjemeestershuis in het *Mastbosch*, en

50 dito MASTEN SPARREN, DUNZEL enz., gehakt liggende in differente perken van het *Mastbosch*.

De Konditiën van Verkoop liggen ter lezing ten Kantore van den Agent, terwijl bij den Plantadjemeester B. SCHOLTEN, in het *Mastbosch*, nadere informatien en aanwijzing, mitsgaders de Notitien te bekomen zijn.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

BELANGRIJK BERIGT VOOR DEN BOEKHANDEL.

De Ondergeteekenden hebben de eer bij dezen aan de Heeren Boekhandelaren in *Noord-Nederland* te berigten, dat zij op dringend en herhaald verzoek van hunne talrijke Begunstigers, den *1sten Februarij* van het volgende jaar 1839 binnen *Amsterdam* zullen opgerigt hebben een ruim voorzien

DEPOT

van hunne FABRIKATEN en andere ARTIKELEN, als gekleurde en Witte PAPIEREN, SPEELKAARTEN, enz., enz., alsmede van de door hen uit te geven BOEKWERKEN.

De juiste plaatsing van hetzelve zal bij nadere advertentie worden bekend gemaakt.

Daar dit Etablissement in de hoofdstad des Rijks, en het middenpunt van den Hollandschen Boekhandel, zien zij zich in staat gesteld, alle Verzendingen met de meeste juistheid en spoed ten uitvoer te brengen en verzoeken alzoo dringend, de gunstige medewerking van Heeren Boekhandelaren, ter gemoetkoming in de groote kosten en opofferingen, die deze instelling vereischt, zullende van hunnen kant niets verzuimd worden, om het genoten vertrouwen steeds waardig te blijven.

GLENISSON & VAN GENECHTEN.

TURNHOUT, den 28. December 1838.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.